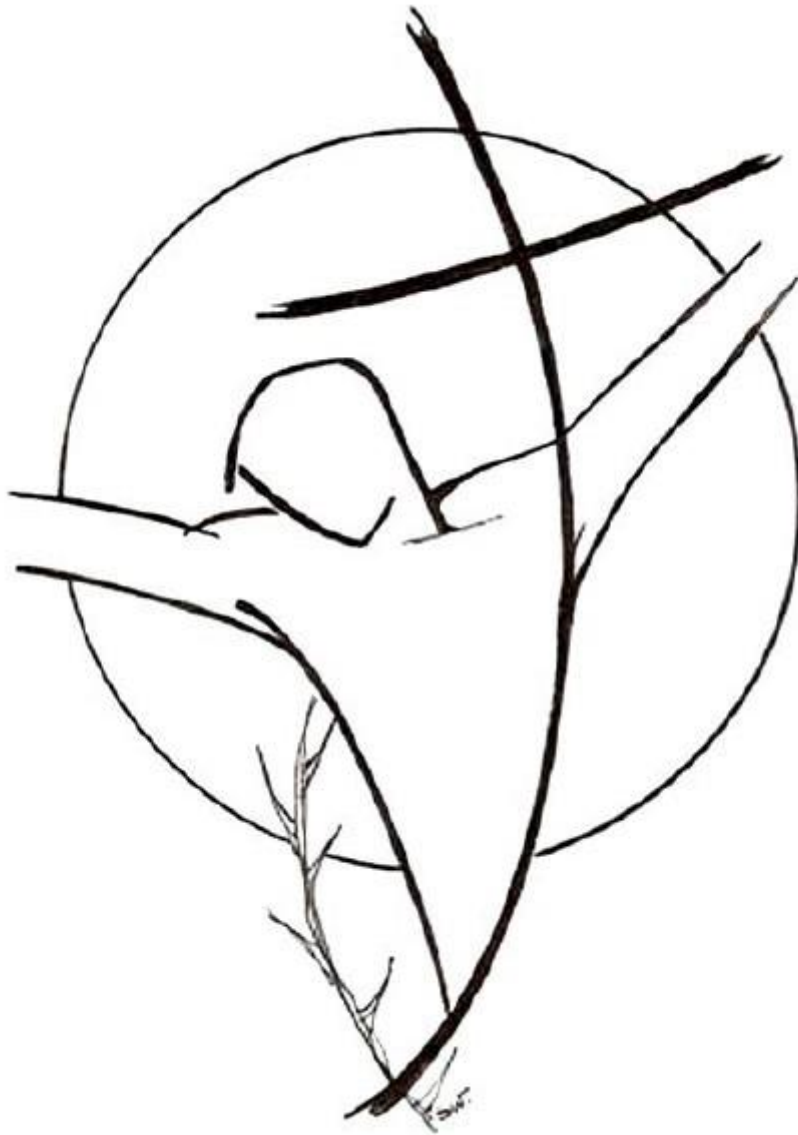

Orde van dienst

Goede Vrijdag

15 april 2022

- In stilte wachten we op de dingen die komen gaan -

Openingswoorden:

V: Liefdevolle God, wees ons genadig

A: **OP U HOPEN WIJ**

V: Wees degene op wie wij durven vertrouwen,
iedere dag

A: **OOK IN TIJD VAN NOOD**

Toelichting schikking:

Yn de blomskikking sjogge wy it krús stean, op dizze wize betinke wy de krúsiging fan Jezus. De fertikale linen yn it krús symbolisearje de ferbining mei it hegere, it spirituele. De horizontale lijn stiet foar it ierdske libben. Tink dêrby oan it sied yn'e akker, dat earst stjêrt foardat it frucht drage kin. Der binne 5 anemoanen, foar elk sintúch ien en stean symboal foar linen en rou.

Meditatieve tekst:

It wurdt stil om ús hinne

Wurden sjitte tekoart

It ljocht falt wei

It wurdt stil om ús hinne

Inleiding

JUDAS VERRAADT JEZUS

Lied van Jezus en Judas: De Judaskus

Ik zie de afstand

In jouw ogen

Jij doet alsof ik niet besta

Wij hebben zij aan zij

Gestreden

Nu staan wij tegenover elkaar

En

Het is te laat

Om te bepalen

Wie welke fouten

Heeft gemaakt

De rechter heeft zich

Teruggetrokken

En deze zaak

Verjaard verklaard

We hebben elk een kant gekozen

Dat is de prijs van de gewoonte

*De val van vanzelfsprekendheid
Jij ziet alleen nog
Wat je zien wilt
Als je naar mij kijkt
Het is misschien
De loop der dingen*

*Want elk vuur
Wordt ooit geblust
Ik voel hoe wij
Elkaar ontwijken
We wachten op
De Judaskus*

V= Verteller, J= Jezus, L= leerlingen

V: Terwijl Jezus dat zei, kwam er een groep mannen aan. Judas, één van de twaalf leerlingen, liep voorop. Hij ging naar Jezus toe en groette hem met een kus. Maar Jezus zei:

J: 'Judas, verraad je de Mensenzoon met een kus?'

V: Toen de leerlingen begrepen wat er ging gebeuren, vroegen ze:

L: 'Heer, zullen we onze zwaarden pakken?'

V: En één van de leerlingen pakte zijn zwaard en sloeg de knecht van de hogepriester. Hij sloeg zijn rechteroor eraf. Maar Jezus zei:

J: 'Stop, genoeg!'

V: En hij pakte het oor en maakte de man weer beter. Er waren priesters, officieren van de tempel en leiders van het volk meegekomen om Jezus gevangen te nemen. Jezus zei tegen hen:

J: 'Jullie zijn hier gekomen met zwaarden en stokken. Alsof ik een gevaarlijke misdadiger ben! Elke dag was ik bij jullie in de tempel, maar toen namen jullie mij niet gevangen. Nu is het moment gekomen waarop jullie gewacht hebben. Nu laat de duisternis haar macht zien.'

Lied 561: 1

NLB 561 O Liefde die verborgen zijt

PETRUS ZEGT DAT HIJ JEZUS NIET KENT

V=Verteller, M=Meisje, P=Petrus, P1=persoon 1, P2=persoon 2

- V: De mannen grepen Jezus vast en brachten hem naar het huis van de hogepriester. Petrus liep op een afstand achter hen aan. Toen maakten de mannen een vuur op de binnenplaats van het huis en gingen eromheen zitten. Petrus ging bij hen zitten. Een meisje dat daar werkte, zag Petrus bij het vuur zitten. Ze keek naar hem en zei:
- M: 'Die man was ook bij Jezus.'
- V: Maar Petrus zei:
- P: 'Mens, ik ken hem niet eens!'
- V: Even later zei iemand anders tegen Petrus:
- P1: 'Jij hoort ook bij Jezus.'
- V: Maar Petrus antwoordde: '
- P: Dat is niet waar!'
- V: Een uur later zei weer iemand anders:
- P2: 'Ik weet heel zeker dat jij bij Jezus hoort. Want je komt duidelijk uit Galilea, net als hij!'
- V: Maar Petrus zei:
- P: 'Man, ik heb geen idee waar je het over hebt!'
- V: Terwijl Petrus nog aan het praten was, kraaide er een haan. De Heer draaide zich om en keek Petrus aan. En Petrus dacht terug aan wat de Heer tegen hem gezegd had: 'Jij zult drie keer zeggen dat je mij niet kent. Dat zal vannacht gebeuren, nog voordat de haan kraait.'
Toen liep Petrus weg, en hij hilde.

Lied van Petrus: Een mens van vlees en bloed

*Ik ben een man van lucht en van
water*

Ik ben een ster

Die verschijnt en verdwijnt

Zanger van de grote gebaren

Die soms een ander zou willen zijn

*Ik heb mijn huis en mijn haard
verlaten*

Wie ik liefhad nog één keer gekust

De veilige haven verlaten

*En ik wist ik kom hier nooit meer
terug*

Want beter een oorlog
Dan gewapende vrede
Beter opzoek gaan
Dan altijd gewacht
Beter gevallen
Dan nooit gesprongen
En beter de liefde verloren
Dan nooit liefgehad

Maar ik weet soms niet meer
Wat mijn woorden nog waard zijn
Weet soms niet meer
Wat ik hier zoek
Ik struikel en val
Ik sta op en ga verder
Ik ben een mens
Van vlees en bloed

Ik ben bang als kind in het donker
Ik ben een held in het heetst van de
strijd
Een dwaas die gelooft in een
wonder
Tegen de stroom van de tijd
Ik neem altijd teveel op mijn
schouders
En al maak ik mijn woorden niet
waar
Ik zal tot het eind van mijn dagen
Op de barricade staan

Want beter een oorlog
Dan gewapende vrede

Beter opzoek gaan
Dan altijd gewacht
Beter gevallen
Dan nooit gesprongen
En beter de liefde verloren
Dan nooit liefgehad

Maar ik weet soms niet meer
Wat mijn woorden nog waard zijn
Weet soms niet meer
Wat ik hier zoek
Ik struikel en val
Sta op en ga verder
Ik ben een mens...

En ik heb meer beloofd
Dan ik waar kon maken
Heb getwijfeld en heb soms
Mijn dromen verraden
Een vriend laten vallen
Mezelf vervloekt
Want ik ben een mens
Ik ben een mens
Van vlees en van bloed

Maar beter een oorlog
Dan gewapende vrede
Beter opzoek gaan
Dan altijd gewacht
Beter gevallen
Dan nooit gesprongen
En beter de liefde verloren
Dan nooit liefgehad

JEZUS WORDT BELEDIGD

V= Verteller, M= mannen, L= Leiders, J= Jezus

V: De mannen die Jezus gevangengenomen hadden, bespotten hem. Ze deden hem een blinddoek om en sloegen hem. Toen zeiden ze:

M: 'Hé profeet, zeg eens wie dat deed!'

V: En ze beledigden hem op nog veel meer manieren.

De volgende ochtend kwamen de leiders van het volk, de priesters en de wetsleraren bij elkaar. Jezus werd bij hen gebracht en ze vroegen hem:

L: 'Zeg eens, bent u de Messias?'

V: Jezus zei:

J: 'Jullie geloven toch niet dat ik het ben. En als ik jullie iets vraag, dan geven jullie geen antwoord. Maar ik ben de Mensenzoon. En vanaf nu zal ik naast God zitten, aan de rechterkant.'

V: Toen zeiden ze allemaal:

L: 'U bent dus de Zoon van God?'

V: Jezus zei:

J: 'Jullie zeggen zelf dat ik het ben.'

V: Maar zij zeiden:

L: 'We hebben geen verklaringen over Jezus meer nodig. Want we hebben allemaal gehoord wat Jezus net zelf gezegd heeft.'

Liet 558: 6

Om jo dimmenheid fan hert
by 't foltôgjen fan de wet,
skuldleas, mar bespot, ferret,
Kyrie Eleison

JEZUS KOMT BIJ PILATUS EN HERODES

V= Verteller, L= Leiders, Pi= Pilatus, J= Jezus, M= mensen

- V: De leiders brachten Jezus naar Pilatus, de Romeinse bestuurder. Bij Pilatus begonnen ze allerlei slechte dingen over Jezus te vertellen. Ze zeiden:
- L: 'Jezus wil dat het volk in opstand komt. Want hij zegt dat je geen belasting moet betalen aan de keizer van Rome. En hij zegt dat hij de beloofde koning is.'
- V: Pilatus vroeg aan Jezus:
- Pi: 'Bent u de koning van de Joden?'
- V: Jezus antwoordde:
- J: 'U zegt het zelf.'
- V: Toen zei Pilatus tegen de priesters en tegen alle andere mensen die erbij waren:
- Pi: 'Volgens mij is Jezus onschuldig.'
- V: Maar de mensen luisterden niet en zeiden nog een keer:
- M: 'Jezus probeert met zijn ideeën het volk in opstand te brengen! Hij begon in Galilea. Daarna ging hij heel Judea door, en nu doet hij hier hetzelfde.'
- V: Toen Pilatus hoorde dat Jezus uit Galilea kwam, stuurde hij hem naar Herodes. Want Herodes was de koning van Galilea, en hij was op dat moment in Jeruzalem. Herodes was blij om Jezus te zien. Hij wilde Jezus al lang ontmoeten, want hij had veel over hem gehoord. Hij hoopte dat Jezus een wonder zou doen. Herodes stelde hem veel vragen, maar Jezus gaf geen antwoord. Intussen bleven de priesters en de wetsleraren Jezus beschuldigen. Toen begonnen ook Herodes en zijn soldaten Jezus te beledigen. Ze bespotten hem en trokken hem een koninklijke mantel aan. Zo stuurden ze hem terug naar Pilatus. Herodes en Pilatus waren altijd vijanden van elkaar geweest. Maar op die dag werden ze vrienden.

Liet 575: 1

Jezus, libben fan ús libben,
Jezus, deader fan ús dea,
dy it heil foar ús bestribben,
op jo namen eangst en kwea
om ús bange siel by 't skieden
ta jo hearlikheid te lieden.
Tûzen-, tûzenkear, o Hear,
bringe wy Jo tank en ear.

PILATUS VINDT JEZUS ONSCHULDIG

V= Verteller, Pi= Pilatus, A= Allen

V: Pilatus riep de priesters, de leiders en het volk bij elkaar.
Hij zei tegen hen:

Pi: 'Jullie hebben Jezus naar mij toe gebracht met de klacht dat hij het volk in opstand brengt. Daarom heb ik hem hier vragen gesteld. Daar waren jullie zelf bij. Maar volgens mij klopt het niet wat jullie zeggen. Jezus is dus onschuldig. En Herodes vindt dat ook, want hij heeft Jezus naar mij teruggestuurd. Jezus heeft niets gedaan waarvoor hij gedood zou moeten worden. Dus ik zal hem straffen, maar daarna laat ik hem vrij.'

V: Maar de mensen schreeuwden allemaal:

A: 'WEG MET JEZUS! LAAT BARABBAS VRIJ!'

V: Barabbas zat in de gevangenis omdat hij iemand vermoord had tijdens een opstand in Jeruzalem.

PILATUS DOET WAT DE MENSEN WILLEN

V= Verteller, A= Allen, Pi= Pilatus

V: Opnieuw zei Pilatus tegen de mensen dat hij Jezus wilde vrijlaten.
Maar de mensen schreeuwden:

A: 'JEZUS MOET DOOD! HIJ MOET AAN HET KRUIS!'

V: Toen zei Pilatus voor de derde keer:

Pi: 'Waarom moet ik Jezus laten doden? Hij heeft toch niets verkeerd gedaan? Ik zal hem straffen, en dan laat ik hem vrij.'

V: Maar de mensen begonnen nog harder te schreeuwen:

A: 'Jezus moet aan het kruis!'

V: Omdat de mensen zo schreeuwden, besloot Pilatus te doen wat ze wilden. Hij liet Barabbas vrij, de man die iemand vermoord had tijdens een opstand. En Jezus gaf hij aan zijn soldaten mee om gedood te worden. Want dat was waar de mensen om vroegen.

Lied 586

NLB 586 Zie de mens die in zijn lijden

Weerloos heeft Hij heel zijn leven
zich aan anderen gegeven -
weergaloos is Hij alleen.

Die hem ooit op handen droegen
zijn de zelfden die hem sloegen
en die vroegen om zijn dood.

MET JERUZALEM ZAL HET SLECHT AFLOPEN

V= Verteller, J= Jezus

V: De soldaten brachten Jezus weg om hem te doden. Onderweg kwamen ze een man tegen. Die heette Simon van Cyrene, en hij kwam net de stad in. Simon moest van de soldaten het kruis van Jezus dragen en achter hem aan lopen. Een grote groep mensen liep achter Jezus aan. Er waren ook vrouwen bij die verdrietig waren en om Jezus huilden. Maar Jezus draaide zich naar hen om en zei:

J: 'Vrouwen van Jeruzalem, huil niet om mij. Jullie kunnen beter huilen

om jezelf en om jullie kinderen. Want er zal een verschrikkelijke tijd komen. Het wordt zo erg, dat de mensen zeggen: 'Het is nu beter om helemaal geen kinderen te hebben. Vrouwen zonder kinderen hebben geluk. Als je nooit een kind kon krijgen, heb je nu geluk.' In die tijd zullen mensen tegen de bergen roepen: 'Val toch op ons neer!' En tegen de heuvels: 'Bedek ons toch!' Nu is het nog vrede. En kijk wat er met mij gebeurt! Wat voor verschrikkelijke dingen zullen er dan met jullie gebeuren als het straks oorlog is?'

Lied van Maria en Jezus: 'Breng me naar het water'

*In de vroege van de morgen
Sprak je zachtjes mijn naam
En ik wist dat je me zeggen zou
Dat het tijd was om te gaan.
Je zei mam maak je geen zorgen
Ik zal altijd bij je zijn
En ik wist dat je de waarheid sprak
Door hoe je keek naar mij
Toen je zei, toen je zei;*

*Ik ben klaar om op reis te gaan
Aan de andere kant te staan
Voorbij de grens ik sluit mijn ogen
voor alles wat er komen gaat
't Is laat
Ik ben klaar om op reis te gaan
Ik heb alles wel gedaan
Pak mijn hand en voel het stromen
De liefde die ik bij me draag
Ik vraag je
Breng me naar het water
Breng me naar het meer
En leg me neer*

*Het was even voor de middag
Je lichaam liet je vrij
En de rust die uit je ogen sprak
Maakte zich meester van mij
Ik dacht aan wat je zei, wat je zei

Ik ben klaar om op reis te gaan
Aan de andere kant te staan
Voorbij de grens ik sluit mijn ogen
voor alles wat er komen gaat
't Is laat
Ik ben klaar om op reis te gaan
Ik heb alles wel gedaan

Pak mijn hand en voel het stromen
De liefde die ik bij me draag
Ik vraag je
Breng me naar het water
Breng me naar het meer
En leg me neer
En leg me neer*

*Ik ben klaar om op reis te gaan
Aan de andere kant te staan
Voorbij de grens ik sluit mijn ogen
voor alles wat er komen gaat
't Is laat*

*Ik ben klaar om op reis te gaan
Je hebt alles voor mij gedaan
Dus pak mijn hand en voel het
stromen de liefde die ik overdraag
Ik vraag je*

*Breng me naar het water
Breng me naar het meer
Breng me naar het water
Voor de allerlaatste keer*

*Breng me naar het water
Breng me naar het meer
Breng me naar het water
Voor de allerlaatste keer*

*Breng me naar het water
Breng me naar het meer
En leg me neer
leg me neer*

JEZUS WORDT AAN HET KRUIS GEHANGEN

V= Verteller, J= Jezus, L= Leiders, S= Soldaten

- V: Tegelijk met Jezus werden ook twee misdadigers weggebracht om gedood te worden. Op een heuvel die de Schedel heet, hingen de soldaten Jezus aan het kruis. Ook de misdadigers werden aan een kruis gehangen. Het kruis van Jezus stond tussen de twee andere kruisen in. Jezus zei:
- J: 'Vader, vergeef de mensen die mij doden, want ze weten niet wat ze doen.'
- V: De soldaten verdeelden de kleren van Jezus onder elkaar door erom te loten. En het volk stond ernaar te kijken. Ook de leiders van het volk stonden naar Jezus te kijken. Ze lachten hem uit en zeiden:
- L: 'Hij is toch de messias, de man die door God uitgekozen is? Hij heeft toch andere mensen gered? Dan moet hij ook zichzelf kunnen redden!'
- V: Ook de soldaten bespotten Jezus. Ze kwamen bij het kruis staan en gaven Jezus zure wijn. Ze zeiden:
- S: 'Red jezelf! Jij bent toch de koning van de Joden?'
- V: Boven Jezus' hoofd hing een bordje. Daarop stond: 'Dit is de koning van de Joden.'

Lied 576B: 3

O Heer uw smaad en worden,
ja alles wat Gij duldt,
om mij is het, mijn zonden,
mijn schuld, mijn grote schuld.
O God ik ga verloren
om wat ik heb gedaan,
als Gij mij niet wilt horen.
Zie mij in liefde aan.

DE TWEE MISDADIGERS

V= Verteller, M1= Misdadiger 1. M2= Misdadiger 2, J= Jezus

V: Eén van de twee misdadigers die naast Jezus hingen, begon hem te beledigen. Hij zei tegen Jezus:

M1: 'Jij bent toch de messias? Red dan jezelf en ook ons!'

V: Maar de andere misdadiger zei:

M2: 'Houd toch je mond! Ook jij hangt aan een kruis, ook jij zult snel dood zijn. Ben je niet bang voor God? Wij zijn misdadigers en hebben onze straf verdiend. Maar Jezus heeft niets verkeerd gedaan.'

V: En tegen Jezus zei hij:

M2: 'Wilt u aan mij denken wanneer u koning bent in de hemel?'

V: Jezus antwoordde:

J: 'Luister goed naar mijn woorden: Vandaag nog zul jij bij mij in de hemel zijn.'

Lied 376B: 5

Ik dank U o mijn vrede,
mijn God die met mij gaat,
voor wat Gij hebt geleden
aan bitterheid en smaad.
Geef dat ik trouw mag wezen,
want Gij zijt trouw en goed.
Ik volg U zonder vrezen
wanneer ik sterven moet.

JEZUS ROEPT OM GOD EN STERFT

V= Verteller, J= Jezus, R= Romein

V: Om ongeveer twaalf uur 's middags werd het opeens donker in het hele land. Drie uur lang bleef het donker, omdat de zon geen licht gaf. En in de tempel scheurde het gordijn voor de heilige zaal doormidden. Toen riep Jezus:

J: 'Vader, mijn leven is in uw handen!'

V: Dat waren zijn laatste woorden. Zo stierf hij.

Stilte, Paaskaars wordt gedoofd

V: De Romeinse officier die bij het kruis stond, zag wat er gebeurde. Hij eerde God en zei:

R: 'Geen twijfel mogelijk! Die man hoorde bij God!

V: En alle mensen die waren komen kijken, gingen huilend weer naar huis. De leerlingen van Jezus stonden een eind verderop te kijken. Ze stonden bij de vrouwen uit Galilea die met Jezus meegekomen waren.

Lied van de moeder 'Pieta'

Waar kan ik slapen vannacht

Denken aan niets

Waar ik woon zie ik alles

Wat ik niet wil zien

In elke kamer in dit huis

In alles wat hier is

Zie ik jou voor mij

Met mijn ogen dicht

Zie jou weer spelen in het zand

Alleen met je verbeelding

Bouwde jij kastelen

Leefde in je eigen wereld

Maar in elke straat in deze stad

Waar ik ook ben

In alle mensen die jij kende

Hoor ik nu jouw stem

En ik verlang naar de dagen

Dat je niets en niemand was

Te klein om heel de wereld

Te veroveren

Ik zou mijn leven geven

Om nog een keer voor een dag

Het licht te zien in jouw ogen

*Waar kan ik slapen vannacht
Wie houdt mij vast
Als ik weer val in het verleden
In een bodemloze leegte
En er gaat geen dag voorbij
Dezelfde film draait in mijn hoofd
Jij ligt weerloos in mijn armen*

*Jouw ogen zijn gebroken
En uitgedoofd*

*En ik verlang naar de dagen
Toen je niets en niemand was
Te klein om heel de wereld
Te veroveren
Ik zou mijn leven geven
Om nog een keer voor een dag
Het licht te zien in jouw ogen
Ze noemen jou een koning
Ze noemen jou een bedelaar
Ze noemen jou een held
Ze noemen jou een lasteraar
Ze noemen jou een dromer*

*En ze noemen jou een tovenaars
Ze noemen jou van alles
Maar ik verlang naar de dagen
Dat je niets en niemand was
Te klein om heel de wereld
Te veroveren
Nu zou ik alles geven
Om nog een keer voor een dag
Het licht te zijn in jouw ogen*

*Ik verlang naar de dagen
Dat je niets en niemand was
Te klein om heel de wereld
Te veroveren
Ik zou alles geven om
Nog een keer voor een dag
Het licht te zien
In jouw ogen*

Gebeden

JEZUS WORDT BEGRAVEN

V= Verteller

V: Er was in Jeruzalem een man die Josef heette. Hij kwam uit de Joodse stad Arimatea, en hij hoorde bij de Joodse leiders. Maar wat ze met Jezus gedaan hadden, vond hij niet goed. Josef was een goede en eerlijke man. En hij geloofde dat Gods nieuwe wereld snel zou komen.

Josef ging naar Pilatus en vroeg of hij het lichaam van Jezus mee mocht nemen. Daarna haalde hij Jezus' lichaam van het kruis af en wikkelde het in een doek. Hij legde het lichaam in een nieuw en leeg graf, dat uitgehakt was in een rots. Dat gebeurde allemaal op de dag voor de sabbat. De sabbat zou nu bijna beginnen.

De vrouwen uit Galilea die met Jezus meegekomen waren, volgden Josef. En ze zagen het graf waar Jezus neergelegd was. Toen gingen ze terug naar Jeruzalem om geurige olie met kruiden klaar te maken. Maar op sabbat deden ze niets, want zo staat het in de wet.

We verlaten in stilte de kerk